

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Met een geladen pistool naar Brussel

de Bruin, R.

Publication date

2014

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

de Bruin, R. (null). (2014). Met een geladen pistool naar Brussel., NJR Werkgroep Europa. <https://jongineuropa.wordpress.com/2014/04/28/monnetmonday-9/>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

#Monnetmonday

De Monnetmonday van vandaag is geschreven door Robin de Bruin, docent Modern European History aan de Universiteit van Amsterdam.

Premier Mark Rutte heeft weleens gezegd dat hij een geladen pistool op zak heeft als hij in Brussel met de andere regeringsleiders van de lidstaten van de Europese Unie moet onderhandelen. Dat klinkt heel stoer, maar lijkt vooral bedoeld om ons als Nederlandse burgers gerust te stellen. Alsof hij ons wil laten weten dat de belangen van ons kleine land in die grote Europese Unie aan hem wel toevertrouwd zijn. Hij zal er wel op letten dat de Europese Unie geen bemoeizuchtige superstaat wordt.

Tegelijkertijd wakkert Rutte met dit soort opmerkingen de angst voor de Europese Unie aan. Daarom werd hij onlangs bekritiseerd door een van zijn voormalige collega-regeringsleiders, die fijntjes opmerkte dat zijn 'goede vriend' Mark Rutte altijd zeer pro-Europa is wanneer hij in Brussel is, maar zeer kritisch als hij terug in Nederland is. Premier Rutte lijkt de Nederlandse bevolking dus een beetje naar de mond te willen praten en die bevolking is tegenwoordig nu eenmaal erg kritisch over de Europese Unie.

Europa is niet alleen de boeman van rechtse politici zoals Rutte, ook linkse Nederlandse politici bekritisieren de Europese Unie, maar om een heel andere reden. Zij betogen dat Europa vooral opkomt voor de banken en zeggen te vrezen dat dat Brussel onze verzorgingsstaat ondermijnt.

De Europese verzorgingsstaten zijn nationale verzorgingsstaten. Het is niet de Europese Unie, maar Nederland dat je opvangt als je door de economische crisis je baan verliest of als je arbeidsongeschikt wordt. Er wordt wel veel gesproken over een 'sociaal Europa', waarin Brussel een deel van die nationale taken zou moeten overnemen, maar plannen hiervoor zijn heel lastig uitvoerbaar door de grote sociaaleconomische verschillen tussen de lidstaten van de Europese Unie. Bovendien zal de nationale politiek de sociale zekerheid niet graag uit handen geven, want daarmee verliest ze een belangrijk deel van haar bestaansrecht.

Het wekt soms verbazing, maar de opbouw van de nationale sociale zekerheid is historisch gezien sterk met Europa verbonden. De sociale wetgeving die de West-Europese staten tot verzorgingsstaten maakte, werd grotendeels ingevoerd in de eerste decennia na de Tweede Wereldoorlog, als reactie op de grote economische crisis van de jaren dertig en de oorlog die daaruit voortvloeide. Daarmee zijn die nationale verzorgingsstaten ongeveer net zo oud als de Europese Unie en haar voorgangers. Dat lijkt misschien toeval, maar is het niet. Europese integratie was namelijk een middel om die nationale verzorgingsstaten te kunnen betalen.

Europese economische integratie leverde de randvoorwaarden op voor de opbouw van de nationale verzorgingsstaten. Door het verwijderen van de handelsbarrières binnen Europa kon de afzetmarkt van de Europese lidstaten worden vergroot, waardoor economische groei kon worden gerealiseerd. Die economische groei was nodig om de kosten te kunnen opbrengen van de nationale sociale stelsels. Bovendien werd er een sterk verlies aan werkgelegenheid in de landbouw verwacht. Tot dan werkten er veel landarbeiders op een boerderij, maar door het gebruiken van tractoren en andere machines zou die werkgelegenheid spoedig verloren gaan. Economische groei kon dit verlies opvangen.

Het zou eerlijk zijn als nationale politici hun kiezers ook eens op die historische achtergrond van de Europese integratie zouden wijzen, maar dan graag zonder een geladen pistool op zak.

Robin de Bruin heeft ook een boek geschreven, hieronder informatie over het boek.

Elastisch Europa. De integratie van Europa en de Nederlandse politiek, 1947-1968

image001

Nederlandse politici brengen de Europese Unie tegenwoordig vooral in verband met Brusselse bemoeizucht en geldverspilling. Hoe anders was dit tijdens de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog, toen een groot deel van de Nederlandse politiek het Europese project hartstochtelijk toejuichte.

Achter het vaandel van de Europese eenheid werden uiteenlopende dromen nagejaagd. Zoals de columnist Jérôme Heldring het eens treffend uitdrukte: 'Het Europese ideaal is elastisch. Het kost niet veel moeite er van alles in onder te brengen.'

In *Elastisch Europa* wordt afgerekend met de opvatting dat Europese integratie het resultaat zou zijn van een grootscheepse zwendel van samenzwerende eurofiele politieke elites, tegen de wens van hun kiezers in.

Robin de Bruin (1971) is docent moderne Europese geschiedenis bij de opleiding Europese Studies aan de Universiteit van Amsterdam. Eerder werkte hij als docent politieke geschiedenis bij de Universiteit Utrecht en de Vrije Universiteit Amsterdam. Aan die laatste universiteit zal hij op 9 mei 2014 de proefschrifteditie van dit boek verdedigen.

Share this:

[Twitter](#)[Facebook](#)[Google](#)

Related

#Monnetmonday

In "#Monnetmonday"

#MonnetMonday

In "#Monnetmonday"